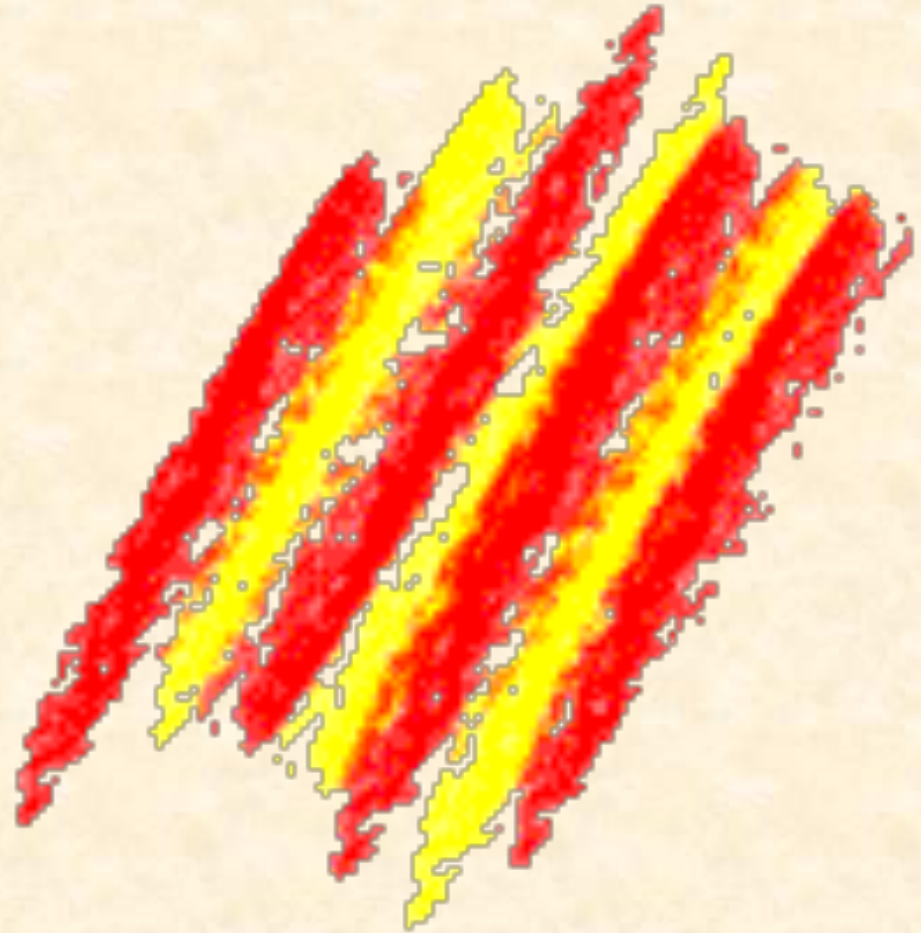
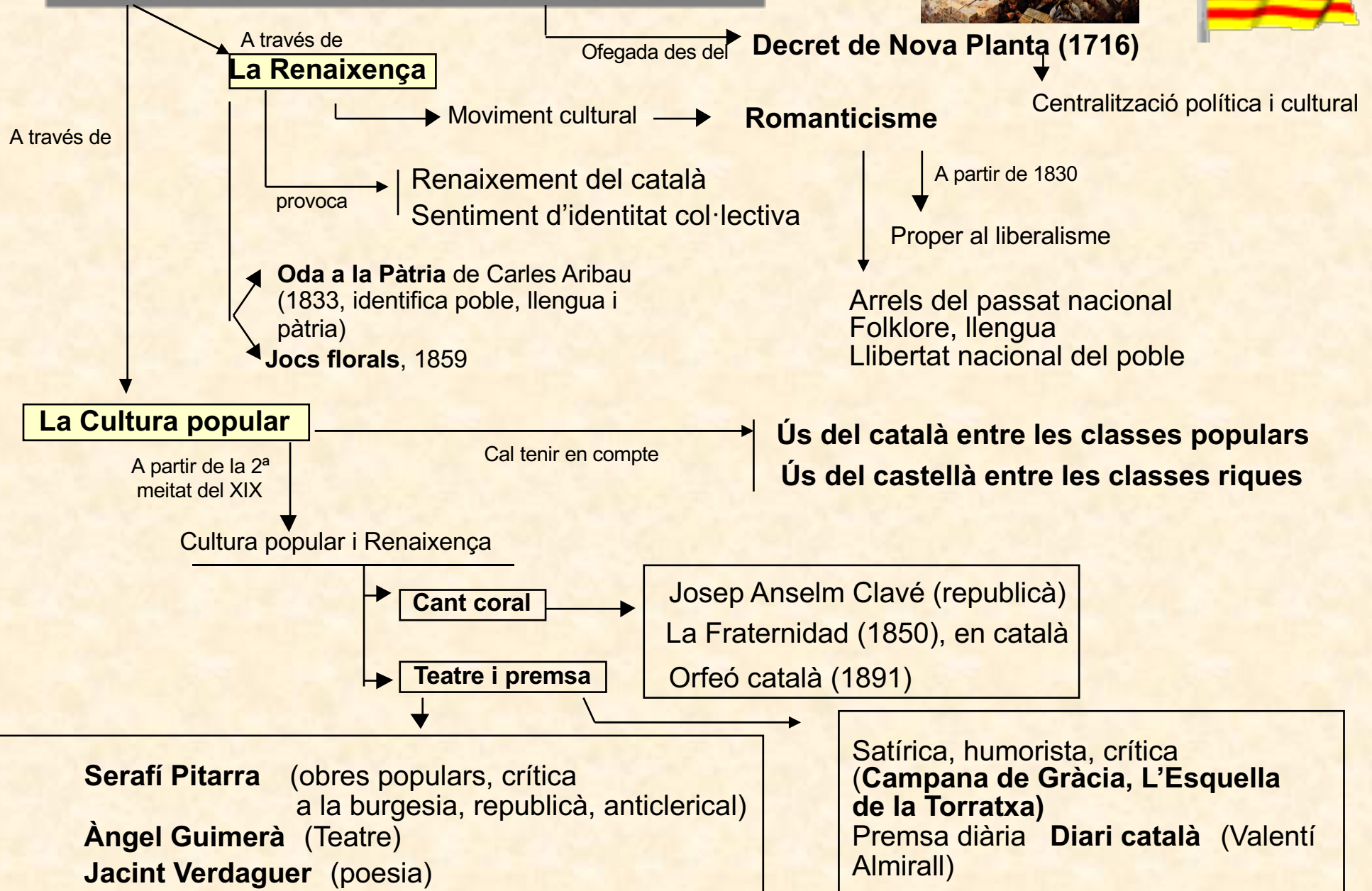

**ORÍGENS DEL
CATALANISME
POLÍTIC
(1833-1901)**

1.- Es desvetlla una consciència nacional

¡A tota màquina!

¡Pas a la República!

LA CAMPANA DE GRACIA
 DOTARÀ AL MENYS UNA BATALLADA CADA SEMANA
 CADA NÚMERO 5 CÈNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚM. 2. DIACELERA 20 DE JUNY DE 1870. ANY 1.º

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.
 POLSOS SECOS, TORRATXA, I CUSTIC I LITRAGE.
 DOTARÀ AL MENYS UN ESQUELLON CADA SEMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

Quines són les bases ideològiques del Romanticisme?

Les bases ideològiques del **Romanticisme** que incidiren profundament en els representants de la **Renaixença** foren: la valoració de l'**individualisme**; l'exaltació de la **llibertat** política i nacional dels **pobles**, que com a individus col·lectius estan dotats de **peculiaritats** i diferències; la valoració del **patrimoni** popular i **folklòric** i, sobretot, de la **llengua**, com a elements diferencials d'una **nació**, i la recerca en el **passat** de les arrels nacionals, que s'idealitzen.

Què va facilitar el desvetllament d'una identitat col·lectiva catalana?

Fou l'esperit d'exaltació de la llibertat política i nacional dels pobles i la valoració de la llengua autòctona com una de les expressions més genuïnes d'un poble el que facilità el desvetllament d'una identitat col·lectiva catalana i l'adopció del català com a llengua literària, en comptes del castellà.

HISTORIA DE
CATALUNYA

ANTONI AULESTIA Y PIJOAN
ERNEST MOLINÉ Y BRASÉS

QUADERN 2 80 c/ms. SEGUÍ, EDITOR-BARCELONA

Tc www.todocoleccion.net

**JOCHS FLORALS
DE BARCELONA**

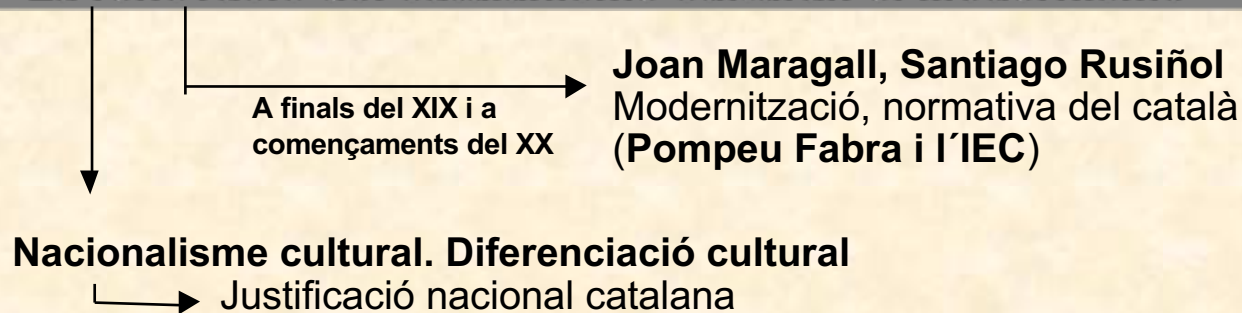

Quines eren les crítiques al moviment renaixentista?

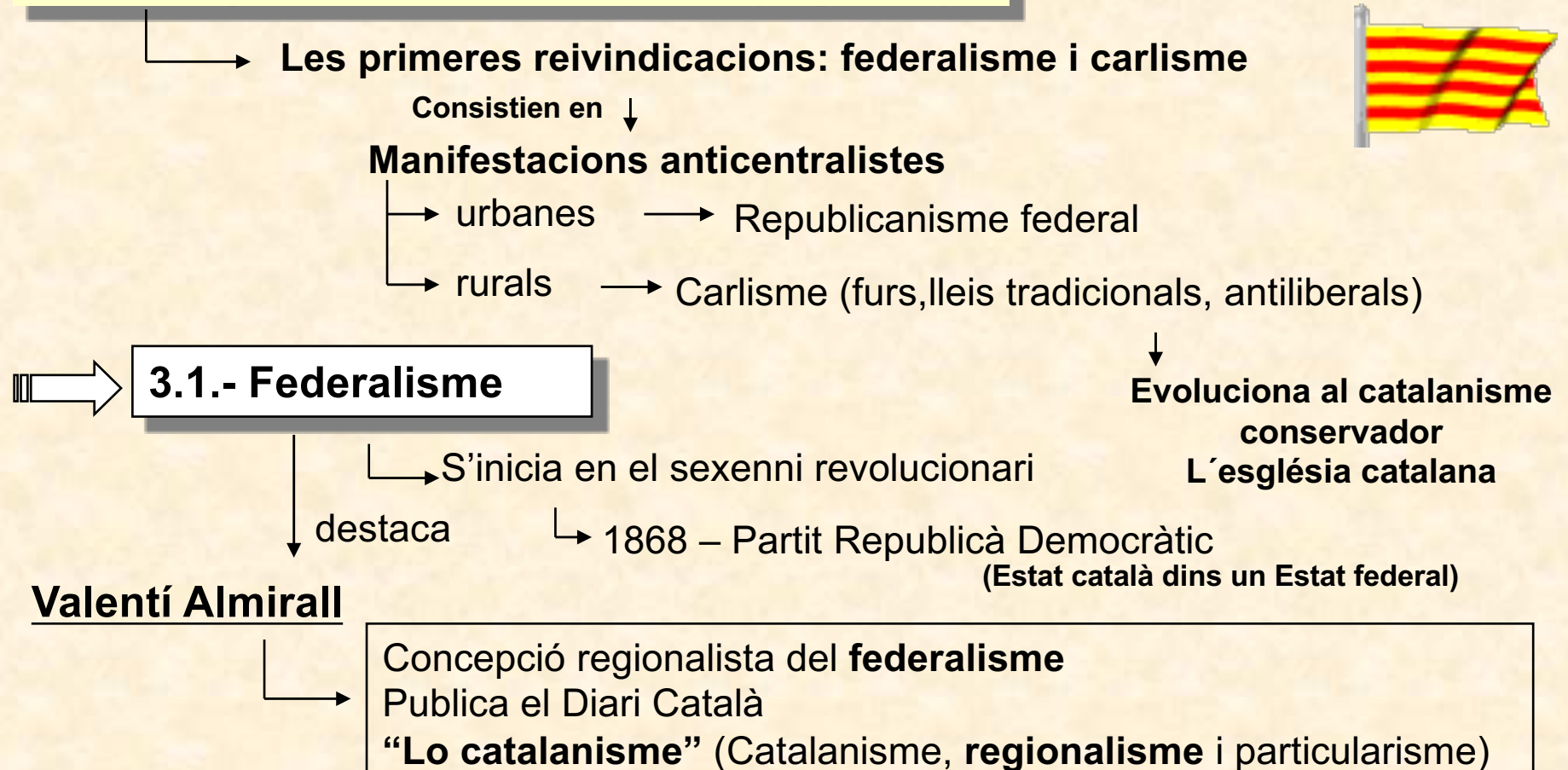
Es recriminava al moviment renaixentista de **limitar les reivindicacions a l'ús literari**, bàsicament **poètic**, del català, i també es criticava l'ús romàntic de temes i **mites històrics**. A més, s'estava transformant en el vehicle que la **burguesia industrial catalana**, fortament **castellanitzada**, utilitzava per a dotar-se d'uns símbols distintius i crear així la consciència de formar part d'una **realitat diferenciada**, per tal de defensar millor els seus interessos econòmics en un Estat que no podia controlar políticament.

2.- La renovació del catalanisme cultural: el Modernisme

3.- Els orígens del catalanisme polític (Segle XIX)

Què vol dir que el Modernisme genera un nacionalisme cultural? Com es va utilitzar políticament?

Llegiu el document 13

Així, doncs, el **Modernisme** generà un nacionalisme cultural, és a dir, **reivindicà la cultura catalana**, com una cultura **autònoma i diferenciada** de la resta de la Península, afirmant d'aquesta manera la **pluralitat cultural** de l'Estat espanyol.

En aquests sentit, el Modernisme fou aprofitat en l'àmbit polític per a **justificar Catalunya com a nació**, amb uns trets diferencials respecte de la resta d'Espanya. Per tant, aquesta concepció anava lligada al **federalisme i al catalanisme polític** de la fi del segle XIX i començaments del XX

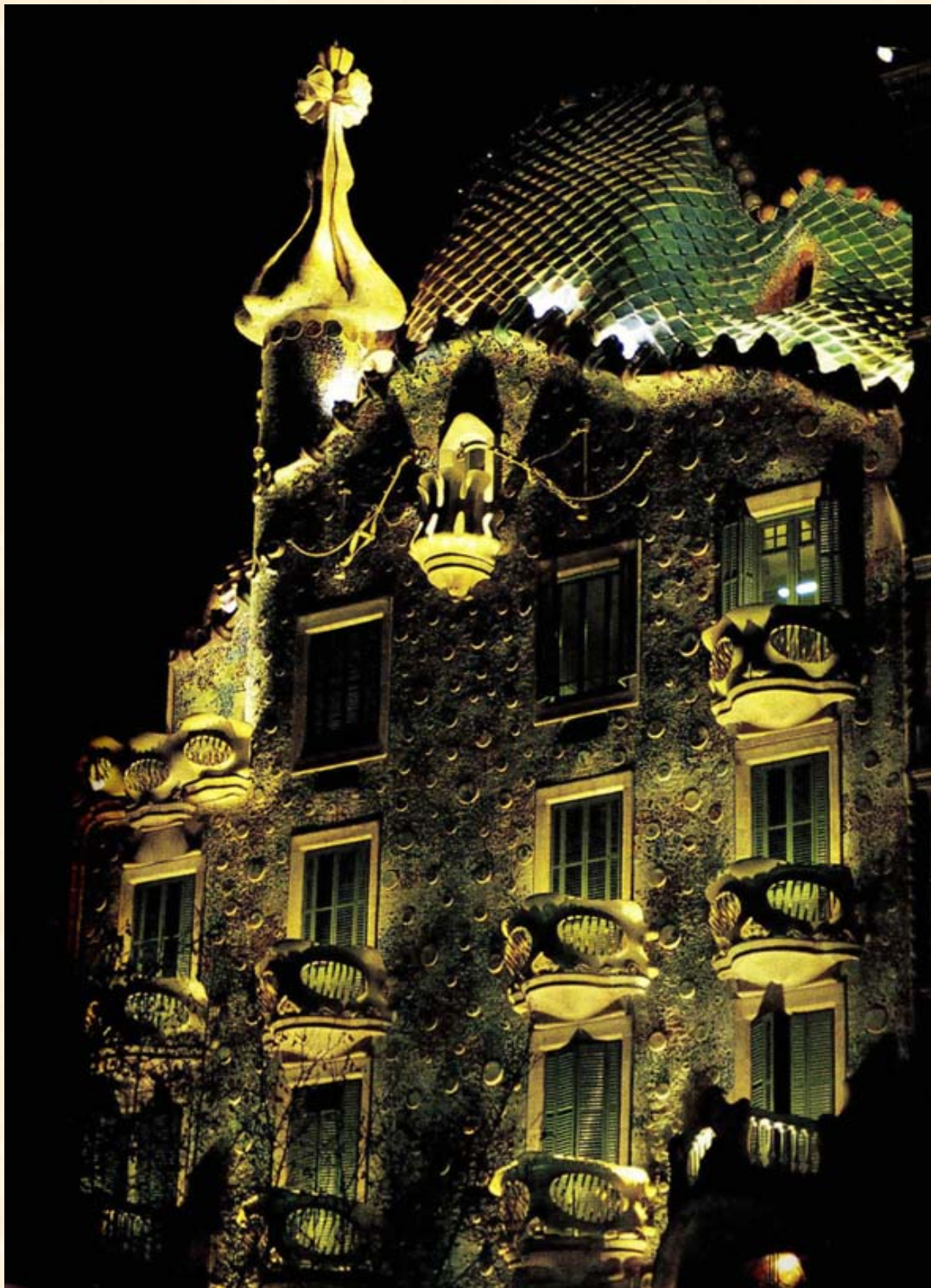

<http://www.flickr.com/photos/bcrbits/> / 6000

CHAMPAGNE CODORNI

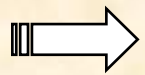
MANUEL RAVENTOS

Quin és el denominador comú en les reivindicacions dels primers anys del segle XIX?

Les reivindicacions dels primers anys del segle XIX van tenir, doncs, un denominador comú: el rebuig d'una idea centralista de l'Estat i la defensa dels drets de Catalunya, davant la ineficàcia del govern central pera solucionar la crisi econòmica i la situació de malestar social.

De la mà de **Valentí Almirall** l'organització catalanista evoluciona

1880 1er Congrés catalanista

Defensa del dret civil català
Creació centre **cultural** i científic (normativa)

Es crea

Centre Català (1882)
Federal i moderats

1883 IIon Congrés catalanista

- Crítica al centralisme burgès català (**partits** dinàstics)
- Cooficialitat llengua catalana
- Conservació del dret català
- Proteccionisme

De la mà del Centre Català i de Valentí Almirall

1885 El Memorial de Greuges

Lliurat a Alfons XII
"Memoria en defensa de los intereses materiales y morales de Cataluña"

És un intent fracassat d'unir la burgesia conservadora amb el federalisme

ALMIRALL I LLOZER, VALENTÍ

Advocat, periodista i polític (Barcelona 1841- 1904). Col·labora en la formulació del **catalanisme polític** partint del **federalisme intransigent**. Estudià filosofia i dret a la Universitat de Barcelona, però només exercí d'advocat ocasionalment. Va col·laborar amb “**Pitarra**” en les primeres temptatives de fer **teatre popular** “amb el **català que ara es parla**”. Durant la **revolució de 1868** es llançà a l'activitat política en l'orientació **republicana federal intransigent**.

Participà en el **moviment contra les quintes** de l'abril de 1870 i en la creació del **setmanari La Campana de Gràcia**. Fundà i dirigí el primer diari en llengua catalana, el **Diari català**. En 1880, organitzà el **I Congrés Catalanista**. Intervingué molt directament en la redacció de la Memòria en defensa dels interessos morals i materials de Catalunya, coneguda com el **Memorial de Greuges**. El 1886 editava la seva obra principal, **Lo Catalanisme**, en defensa del “**particularisme català**”.

El **catalanisme regionalista** no se satisfà amb un senzill canvi de govern ni d'institucions, sinó que aspira a molt més. El **sentiment catalanista** ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions en general i a Catalunya en particular recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats i aspira a destruir aquella organització suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints sinó oposats als que avui la sostenen [...]. Els **greuges** que hem rebut constantment i que ens estan amenaçant encara són la legitimació més completa del nostre catalanisme. Són aqueixos de tal naturalesa que ens autoritzarien fins i tot a **proclamar la separació. Però no volem anar més enllà** mentre no se'ns posi en situació de no tenir altra sortida. El nostre ideal és que **Catalunya visqui agermanada amb totes les restants regions de la Península**. El **catalanisme regionalista** no aspira a més que a rompre les lligadures de la uniformitat, substituint-les pels llaços de la unió.

Valentí Almirall, *Lo catalanisme*, 1886

Doc. 16 (“Lo catalanisme”)

Valentí Almirall hi estableix les **bases ideològiques del catalanisme**

Associant **federalisme i catalanisme**

No separatista sinó més aviat **regionalista**, defensor del **particularisme** de Catalunya (elements diferenciadors de la resta d'Espanya) com a base del **catalanisme**,

Catalanista i federalista de la dècada dels 80
Fundador del Centre Català (1882) i del Diari Català (1879-1881)
Publicà l'obra: “Lo catalanisme” (1886)

" Lo que nosotros deseamos, Señor, es que en España se implante un **sistema regional adecuado** a las condiciones actuales de ella y parecido a alguno de los que se siguen en los gloriosísimos Imperios de Austria-Hungría y Alemania, y en el Reino Unido de la Gran Bretaña, **sistema ya seguido en España en los días de nuestra grandeza**. "Lo deseamos **no sólo para Cataluña, sino para todas las provincias de España** ; y si en nombre de Cataluña hablamos, es porque somos catalanes y porque en estos momentos sentimos como nunca **los males que el centralismo nos causa**. "Señor . **se nos arrebató nuestro sistema administrativo**, que hoy encuentran bueno e imitan naciones cultas de Europa, para ser **substituido**, primero **por el sistema castellano**, y hoy por una copia imperfecta y viciosa del sistema francés. "No podemos usar **nuestra lengua** más que en nuestros hogares y en conversaciones familiares : **desterrada de las escuelas**, lo ha sido mas tarde de la contratación pública y también de los tribunales, en los cuales muchas veces, y por muy ilustrados que sean, ni los jueces entienden a los testigos y procesados, ni éstos entienden a los jueces. " Y como si todo esto no fuera bastante, hace tiempo que viene amenazándose, y hoy se intenta con empeño destruir, o cuando menos **adulterar, nuestro derecho civil**, base indeleble de la robusta y moral organización de la **familia catalana y de nuestra propiedad**, que va aumentando y creciendo a medida que unas generaciones suceden a otras generaciones. A fuerza de trabajo y privaciones sin cuento, **nuestros industriales** han creado una industria española que en cuarenta años ha progresado y alcanzado altísimo nivel. Esta industria viene siendo **atacada** de raíz de algunos años a esta parte, y últimamente lo ha sido y lo es por medio del tratado con Francia y del proyecto de modus vivendi con Inglaterra.

exercicis

“El Memorial de Greuges”

Primera actuació conjunta de la **burgèsia** catalana en el marc d'una política catalanista

Defensa del **sistema administratiu català**, contra la uniformització espanyola

Defensa del **Dret Civil** català

Demanda de **proteccionisme**

Defensa de la **llengua catalana**

Manifest impulsat per Valentí Almirall a través del Centre Català, lliurat a Alfons XII l'any 1885.

3.2.- El catalanisme conservador

Església catalanista

Tradició i catalanisme conservador

Josep Torres i Bages
Jaume Collell
Jacint Verdaguer

1887 separació del Centre Català

Lliga de Catalunya
(Àngel Guimerà)

Juntament amb

Centre Escolar Catalanista

(Narcís Verdaguer, Enric Prat de la Riba,
Josep Puig i Cadafalch)

Juntament amb molts
grups culturals

Missatge a la Regent (reivindicacions autonòmiques)

1892 es crea la UNIÓN CATALANISTA

Associació de
grups polítics i culturals

Creen les

Bases per a la Constitució Regional
Catalana

Les Bases de Manresa

Pàg. 162

La burgesia
s'implicava molt
més en el
catalanisme

1898 La pèrdua de Cuba

provoca

Impuls del catalanisme entre la burgesia

1899 tancament de caixes (negar-se a pagar impostos extraordinaris)

Bases de Manresa, 1892

Bases per a la Constitució Regional Catalana

Base segona. En la part dogmàtica de la Constitució Regional Catalana es mantindrà el temperament expansiu de la nostra legislació antiga (...).

Base tercera. La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb el Poder central.

Base quarta. Sols els catalans, ja ho siguin de naixença, ja per virtut de naturalització, podran desempenyar a Catalunya càrrecs públics (...).

Base sisena. Catalunya serà l'única sobirana de son govern interior. Per lo tant, dictarà lliurement ses lleis orgàniques; cuidarà de sa legislació civil, penal, mercantil, administrativa i processal; de l'establiment i percepció d'impostos; de l'encunyació de moneda (...).

Base setena. El Poder legislatiu Regional radicarà en les Corts Catalanes, que deuran reunir-se tots els anys en època determinada i en lloc diferent. Les Corts es formaran per sufragi de tots els caps de casa agrupats en classes fundades en el treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç, mitjançant la corresponent organització gremial en el que possible sigui.

Bases de Manresa

Nom amb què és conegut el document ***Bases per a la Constitució Regional Catalana***, presentades com a projecte per una ponència de la Unió Catalanista davant el consell de representants de les associacions catalanistes, reunits en assemblea a Manresa els dies 25-27 de març de 1892. Era president de la Unió Lluís Domènech i Montaner, i secretari Enric Prat de la Riba, els quals ho foren també de l'assemblea. En conjunt, les Bases eren inspirades **vagament en la fórmula federalista**, amb importants concessions al vell règim de Catalunya, que preconitzaven, en realitat, **un regionalisme tradicionalista i corporatiu**. El poder central s'havia d'organitzar sota el concepte de separació de les funcions legislativa, executiva i judicial, però residint el poder legislatiu central en el rei o cap d'estat i en una assemblea de representants regionals. El poder executiu havia d'ésser format per cinc ministeris o secretaries, i el poder judicial suprem havia d'ésser un tribunal suprem regional, que podria exigir la responsabilitat als funcionaris del poder executiu. Les Bases dedicades al poder regional eren força genèriques, però, en tot cas, **la legislació antiga havia d'ésser mantinguda**, desenvolupada i reformada: **la llengua catalana havia d'ésser l'única oficial a Catalunya i en les relacions entre aquesta i el poder central; a Catalunya només els catalans podien exercir càrrecs públics; la divisió territorial era basada en la comarca natural i el municipi. Catalunya havia d'ésser l'única sobirana del seu govern interior**. L'organització política de Catalunya havia de consistir en unes corts, que s'havien de reunir cada any, en llocs diferents, i havien d'ésser formades per **sufragi de tots els caps de casa agrupats en classes fonamentades en el treball, en la capacitat i en la propietat, la indústria i el comerç**. Les corts havien de nomenar cinc o set alts funcionaris que havien d'exercir el poder executiu de l'administració regional. Hom havia de **restablir l'antiga audiència de Catalunya**, on s'havien de pronunciar en darrera instància tota mena de plets i causes.

exercicis

Bases de Manresa

Nom amb què és conegut el document *Bases per a la Constitució Regional Catalana*, presentades com a projecte per una ponència de la Unió Catalanista davant el consell de representants de les associacions catalanistes, reunits en assemblea a Manresa els dies 25-27 de març de 1892. Era president de la Unió Lluís Domènech i Montaner, i secretari Enric Prat de la Riba, els quals ho foren també de l'assemblea.

“Les Bases de Manresa”

la **legislació antiga** havia d'ésser mantinguda

la **llengua catalana** havia d'ésser **l'única oficial**

a Catalunya només els **catalans** podien exercir **càrrecs públics**

la divisió territorial era basada en la **comarca natural**

Catalunya havia d'ésser l'única **sobirana** del seu govern interior

(Legislació, impostos, moneda)

sufragi de tots els **caps de casa** agrupats en classes fonamentades en el treball, en la capacitat i en la propietat, la indústria i el comerç

En conjunt, les Bases eren inspirades **vagament en la fórmula federalista**, amb importants concessions al vell règim de Catalunya, que preconitzaven, en realitat, **un regionalisme tradicionalista i corporatiu**.